
Nowości wydawnicze Wojskowego Biura Badań Historycznych WCEO.

Przegląd Historyczno-Wojskowy 12 (63)/3 (236), 238-240

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

NOWOŚCI WYDAWNICZE

WOJSKOWEGO BIURA BADAŃ HISTORYCZNYCH WCEO

Historia polskiego lotnictwa wojskowego sięga I wojny światowej. Już w Legionach Polskich w latach 1916–1917 podejmowano próby utworzenia pierwszych eskadr. Niestety, wobec oporu Austriaków, zdołano wówczas jedynie przeszkolić kilku oficerów. Również Niemcy, poza umożliwieniem szkolenia oficerom legionowym, stanowczo ograniczali dostęp Polakom do tego nowego rodzaju broni. Dopiero w Rosji, po abdykacji cara i rewolucji lutowej, przy I Korpusie gen. Józefa Dowbora-Muśnickiego powstał I Polski Oddział Awiacyjny, a w ślad za nim, w II Korpusie gen. Józefa Hallera – dwa kolejne. Oddziały te zostały jednak już wkrótce rozbrojone przez Niemców i nie odegrały żadnej roli bojowej. Już kilka dni po odzyskaniu niepodległości, 14 listopada 1918 roku, w Departamencie Technicznym organizującego się Ministerstwa Spraw Wojskowych powstała Sekcja Żeglugi Napowietrznej, dając tym samym formalny początek polskiemu lotnictwu

wojskowemu. Szybko rozwijające się polskie siły lotnicze (w 1920 r. – 20 eskadr) wzięły udział we wszystkich ważniejszych operacjach militarnych WP w latach 1918–1920. Na specjalne podkreślenie zasługują dokonania lotnictwa w obronie Lwowa w sierpniu 1920 r., kiedy to eskadry, choć nieliczne i słabo wyposażone, zatrzymały na dłużej pochód Armii Konnej Siemiona Budionnego, przyczyniając się w ten sposób do ostatecznego zwycięstwa.

Jedną z najbardziej zasłużonych jednostek lotniczych tamtego okresu była 7 Eskadra Myśliwska im. Tadeusza Kościuszki. Powstała ona już w listopadzie 1918 r. jako eskadra wywiadowcza, aby nieść pomoc rodakom walczącym o polskość Lwowa. Lotnicy tej jednostki zapisali piękną kartę bojową w czasie wojny z Ukraińcami, walnie przyczyniając się do oswobodzenia Małopolski Wschodniej. Ich czyny, zapomniane przez historyków i przyćmione późniejszą legendą „eskadry amerykańskiej”, po raz pierwszy tak szczegółowo zostały przedstawione przez Tomasza Kopańskiego, badacza dziejów polskiego lotnictwa.

Jednoznaczne poparcie Polski dla Stanów Zjednoczonych Ameryki w ich walce z terroryzmem po wydarzeniach z 11 września 2001 r. sprawiło, że zaledwie kilka tygodni później podjęto działania mające na celu sformowanie kontyngentu zdolnego do funkcjonowania w składzie Sił Sojuszniczych w Azji Środkowej. Wskutek powyższych wówczas decyzji politycznych na początku 2002 r. Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej rozpoczęły udział w kolejnej misji zagranicznej – Afganistanie. W marcu 2011 r. minął już dziesiąty rok służby polskich żołnierzy w tym kraju.

Celem niniejszego opracowania jest przedstawienie w zarysie najważniejszych aspektów udziału Polskiego Kontyngentu Wojskowego w Afganistanie. Powstało ono w oparciu o literaturę przedmiotu (głównie artykuły w prasie fachowej) oraz serwisów internetowych, m.in. Ministerstwa Obrony Narodowej, Dowództwa Operacyjnego Sił Zbrojnych, a także infor-

macji dostępnych na oficjalnej stronie ISAF i PKW w Afganistanie. Istotny wpływ zarówno na informacyjny, jak i interpretacyjny aspekt opracowania miała obecność w Afganistanie jednego z autorów, Jacka Matuszaka. W 2005 r. przebywał on w tym kraju jako dziennikarz, a później – jako pracownik cywilny wojska – uczestniczył w kilku zmianach PKW ISAF.

Kolejny, siódmy rocznik *Kroniki Wojska Polskiego* dotyczy wydarzeń w Siłach Zbrojnych RP w 2010 roku. W prezentowanym wydawnictwie przedstawiono najważniejsze wydarzenia w Wojsku Polskim, m.in.: wysiłek w misjach zagranicznych, zmiany legislacyjne, restrukturyzację i modernizację, szkolenie bojowe oraz podstawowe informacje dotyczące polityki obronnej państwa i inicjatyw w zakresie bezpieczeństwa krajowego i międzynarodowego.

Obszerna jej część została poświęcona tragicznej katastrofie lotniczej pod Smoleńskiem. Zginęli w niej m.in.: Prezydent RP – Zwierzchnik Sił Zbrojnych z Małżonką, szef Sztabu Generalnego, dowódcy wszystkich rodzajów sił zbrojnych, przedstawiciele duchowieństwa i kombatantów oraz politycy zaangażowani w umacnianie obronności Polski.

W *Kronice* zamieszczono obsadę personalną kierowniczych stanowisk w Siłach Zbrojnych RP oraz biogramy dowódców, którzy

objęli stanowiska służbowe w 2010 roku, a także informacje o budżecie MON. Twórcy *Kroniki* uwzględnili w niej również inne aspekty aktywności wojska, m.in.: wychowawcze, dydaktyczne i promujące wojsko i obronność.

Całość uzupełnia bogata i oryginalna szata graficzna, a także indeksy: osobowy, instytucji i jednostek wojskowych.